

Grup Școlar de Construcții
“Anghel Saligny”
București
Centru de perfecționare

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Aprobat:

PROGRAMA

pentru obținerea examenului de definitivare în învățământ

“Maiștri instructori”

DOMENIUL: Construcții - montaj

SPECIALITATEA: Tâmplari

PREZENTARE GENERALĂ

Programa pentru examenul de definitivat respectă structura proiectului de programă indicat de Direcția generală pentru educație continuă, formarea și perfecționarea personalului didactic și este racordată la problematica curriculum-ului național pentru învățământul preuniversitar.

Bibliografia generală și cea specifică este actualizată atât pentru probleme de metodică și pedagogie în general cât și pentru specialitate acolo unde este cazul.

În conceperea programei s-a avut în vedere pregătirea maiștrilor instructori pentru activitatea didactică, atât ca utilizatori cât și ca realizatori de instrumente de lucru pentru proiectarea didactică a orelor de instruire practică.

Primele teme privesc folosirea și urmărirea permanentă a realizării obiectivelor și competențelor propuse, proiectarea unităților de învățare și realizarea instrumentelor de evaluare.

Se dezvoltă tematica principiilor pedagogice, atât de importante în instruirea practică și se abordează diversitatea metodelor și mijloacelor didactice ce pot fi folosite.

Ultimele teme cuprind problematica specifică lucrărilor de tâmplărie și au scopul testării cunoștințelor de specialitate ale maiștrilor instructori.

Fără a reprezenta o temă specifică în programă, utilizarea calculatorului devine obligatorie, ca urmare materialele folosite și proiectate pentru atelier trebuie procesate, în unele cazuri putând fi realizate chiar programe specifice.

Fiecare temă urmărește atât obiective științifice cât și didactice pentru formarea maiștrilor instructori ca dascăli în învățământul modern contemporan.

COMPETENȚE CHEIE

- Stăpânirea tehnicilor de formare a deprinderilor implicate în activitățile practice
- Selectarea și utilizarea metodelor optime în vederea formării și dezvoltării gândirii tehnice și deprinderilor practice după criteriul vârstei elevilor
- Aplicarea legislației privind securitatea muncii, protecția mediului și prevenirea și stingerea incendiilor
- Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ (accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării, etc.)
- Proiectarea și realizarea activităților (strategii) de instruire practică
- Manifestarea unei conduite metodologice inovative în plan profesional
- Utilizarea strategiilor adecvate de evaluare individuală și de grup
- Utilizarea metodelor de formare a gândirii critice
- Realizarea procesului instructiv educativ ca act de comunicare
- Adoptarea de conduite eficiente pentru depășirea “situațiilor de criză”
- Valorificarea metodelor și tehnicilor de cunoaștere și activizare a elevilor
- Organizarea și administrarea mediului de învățare
- Stăpânirea și aplicarea cunoștințelor și deprinderilor antreprenoriale și manageriale

OBIECTIVE CADRU

1. Actualizarea cunoștințelor de pedagogie în sistem curricular în vederea aplicării acestora în lecțiile de instruire practică
2. Proiectarea demersului didactic pentru activitatea de instruire practică
3. Dezvoltarea abilității de folosire și întocmire a instrumentelor de lucru și de evaluare
4. Formarea deprinderilor de a folosi diverse metode de instruire în vederea alegerii strategiei specifice instruirii practice
5. Formarea și dezvoltarea calităților manageriale și antreprenoriale
6. Actualizarea cunoștințelor privind sistemul calității
7. Utilizarea mijloacelor de comunicare adecvate în probleme tehnologice și educaționale
8. Înțelegerea și exprimarea legilor, principiilor și noțiunilor unei discipline științifice
9. Formarea unor deprinderi de aplicare teoretică și practică a cunoștințelor în condiții cât mai variate
10. Formarea unei gândiri productive și creatoare
11. Însușirea unor cunoștințe și aplicații de profil mai larg cât și deschiderea spre noutăți tehnice.

TEME PENTRU STUDIU INDIVIDUAL, CURSURI, SEMINARII, APLICAȚII

Tâmplari- definitivat

1. Curriculum – repere conceptuale
2. Curriculum național
3. Proiectarea demersului didactic pentru activitatea de instruire practică
4. Reforma evaluării și examinării
5. Principiile pedagogice și didactice ale procesului de învățământ
6. Metode, procedee și mijloace didactice
7. Documente tehnice de atelier
8. Comunicarea ca act educativ
9. Materii prime și materiale utilizate în meseria de tâmplar
10. Îmbinări fixe și demontabile ale elementelor din lemn
11. Tehnologii specifice lucrărilor de tâmplărie

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. **A. Crișan** - Statut, componente și caracteristici, Ministerul Educației Naționale, 1998.
2. **A. Rogojineanu, L. Graf, M. Șerban** - Reforma învățământului profesional și tehnic din România, politici și strategii – Editura Oscar, București, 1998.
3. **A. Rogojineanu, L. Graf, M. Șerban** - Reforma învățământului profesional și tehnic prin programul PHARE VET. Politici și strategii de dezvoltare a curriculumului, București, Ministerul Educației Naționale.
4. **Adrian Stoica** - Ghid general de evaluare și examinare, București, 1996.
5. **A. Stoica, Simion Mustafa** - Ghid metodologic – Evaluarea rezultatelor școlare, Chișinău, 1997.
6. **C. Pavel** - Beton armat – manual pentru clasa a XII-a, Editura didactică și pedagogică, 1995.
7. **C. Peștișanu, M. Voiculescu, M. Darie, R. Vierescu** - Construcții, Editura didactică și pedagogică, 1995.
8. **Consiliul Național pentru Curriculum** - Ghid metodologic – pentru aplicarea programelor școlare: Tehnologii, Ministerul Educației și Cercetării.
9. **Curinski** - Istoria și teoria restaurării și conservării monumentelor.
10. **D. Salade** - Didactica, Editura Didactică și Pedagogică, 1981.
11. **Dumitru Purțuc** - Modele de instruire formativă specifice disciplinelor tehnice.
12. **Gilbert Leroy**, Dialogul în educație, Editura Didactică și Pedagogică, 1974.
13. **I. Davidescu, C. Roșoga** - Cartea zidarului, Editura Tehnică, 1982.
14. **I. Davidescu, C. Roșoga** - Cartea dulgherului, Editura Tehnică, 1984.
15. **I.C.C.P.D.C.**- Normativ pentru verificarea calității și recepția lucrărilor de construcții și instalații “C56-85”, 1986.
16. **I. Cerghit, L. Vlăsceanu** - Curs de pedagogie, București, 1988.
17. **INCERC** - Norme orientative de consumuri de resurse pe articole de deviz pentru lucrări de construcții, industriale, agrozootehnice, locuințe și social-culturale “C”, București, 1995.
18. **I. Jinga** – Conducerea învățământului, Editura Didactică și Pedagogică, 1974
19. **Maria Paraschiv** – Aspecte metodologice privind inserția de activități de instruire practică în învățământul profesional și de ucenici, ISE, 1995.
20. **Mirela Ion, Florea Goagă** - Ghid metodologic de evaluare pentru învățământul profesional și tehnic preuniversitar, Editura INFO, Craiova, 1999.

21. **Mihai Daniela** – Materiale tehnologice pentru industria lemnului, Editura tehnică, 1983.
22. **Năstase V. Cotta N** – Utilajul și tehnologia fabricării mobilei și a altor produse finite din lemn, Editura didactică și pedagogică, 1988.
23. **Neacșu I** - Instruire și învățare, Editura Științifică, 1990.
24. **Neacșu I** - Metode și tehnici de învățare eficientă, Editura Militară, 1990.
25. **Radu Popa, Maria Darie, Răzvan Georgescu, N. Teodosescu, Tiberius Culiță, Radu Mărgineanu** - Utilajul și tehnologia structurilor de construcții – manual pentru liceele industriale, clasa a XII-a, Editura didactică și pedagogică, 1983.
26. **Râmbu I. Florescu F. Dogaru V. Iliescu V** – Tehnologia prelucrării lemnului, Editura tehnică, 1980.
27. **Romita B. Iucu** - Managementul și gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, 2000.
28. **Sorin Cristea** - Pedagogia generală Managementul educației, Editura Didactică și Pedagogică, 1996.
29. **Sorin Cristea** – Dicționar de pedagogie, Editura Litera Internațional, Chișinău, 2000.
30. **V. Maciucă, M. Bârzescu** - Materiale de construcții, Editura didactică și pedagogică, 1994.
31. Manualul calității – Ghid de implementare a standardelor ISO9000, Editura Tehnică
32. **Adrian Tanțău și Marieta Olaru** - Managementul producției – manual pentru clasa a XII-a Filiera tehnologică, Editura economică – Preuniversitaria
33. Standarde: – Familia de standarde ISO9000 – Sisteme de management al calității
 - SREN ISO 9000/2001 – Principii fundamentale și vocabular
 - SREN ISO 9001/2001 – Cerințe
 - SREN ISO 9004/2001 – Linii directoare pentru îmbunătățirea performanțelor
 - SREN ISO 19011/2001 – Îndrumări de auditare a sistemelor de management al calității și al mediului
34. Legi și hotărâri privitoare la calitate
 - Legea nr.608/2001 – privind evaluarea conformității produselor
 - Legea nr.10/1995 – privind Calitatea în construcții
 - H.G.R. nr.766/1997 – pentru aprobarea unor regulamente privind calitatea în construcții

ANALIZA TEMELOR

Tema 1 – Curriculum repere conceptuale

Obiective de referință

- Să formuleze obiective și competențe specifice unei activități în proiectarea didactică
- Să utilizeze standarde ocupaționale și de pregătire profesională în formarea elevilor
- Să utilizeze curriculum oficial în activitatea didactică

Conținuturi

- Definiție și competențe
- Pedagogia prin obiective și competențe
- Instrumente curriculare (standarde ocupaționale, standarde de pregătire profesională, curriculum oficial)

Aplicații și activități

- Listarea competențelor pe specificul meseriilor
- Analiza standardelor profesionale și ocupaționale
- Analiza programelor de instruire practică
- Exerciții de formare a obiectivelor pentru unități de învățare specifice meseriei

Evaluare

Piesă de portofoliu

Formularea obiectivelor cadru, obiectivelor de referință și a obiectivelor operaționale pentru o temă din programa de instruire practică.

Bibliografie

1. Reforma învățământului profesional și tehnic prin programul Phare – Vet; Politici și strategii de dezvoltare a curriculumului ;
A. Rogojinaru; L. Graf; M. Șerban;
București – M.E.N.
2. Noul Curriculum Național; Statut, competențe, caracteristice;

Tema 2 – Curriculum Național

Obiective de referință

- Să identifice finalități ale ciclurilor curriculare
- Să analizeze un plan cadru privind ariile curriculare; rolul, alocarea de timp și ponderea disciplinelor opționale
- Să întocmească o schemă de curriculum

Conținuturi

- Ciclurile curriculare și finalitățile acestora
- Structura formării profesionale pe forme de învățământ
- Flexibilizarea și diversificarea demersului didactic (plan cadru, programe școlare și manuale alternative, curriculum la decizia școlii, curriculum în dezvoltarea locală)

Activități și aplicații

- Întocmește o schemă de curriculum în dezvoltarea locală
- Realizează un studiu comparativ pentru curriculum de școală profesională, de ucenici și de liceu (clasele a IX-a – a X-a și a XI-a – a XII-a) cu accent pe indicațiile metodologice și activități de învățare.

Evaluare

Piesă de portofoliu

- Curriculum în dezvoltarea locală pentru rezolvarea unor probleme tehnice de actualitate.

Bibliografie

1. Noul Curriculum Național : statut, competențe, caracteristici – A. Crișan
2. Ghid metodologic Național Pentru Curriculum – 2002

Tema 3 – Proiectarea demersului didactic pentru activitatea de instruire practică

Obiective de referință

- Să întocmească o planificare calendaristică
- Să stabilească activitate de învățare
- Să stabilească resursele privind : formele de organizare, material didactic, materiale etc.
- Să conceapă forme de evaluare

Conținuturi

- Planificarea calendaristică orientativă
- Proiectarea unității de învățare
- Relația dintre lecție și unitatea de învățare

- Activități de învățare, resurse, evaluare

Activități și aplicații

- Întocmirea planificării calendaristice
- Proiectarea unității de învățare din programa școlară

Evaluare

Piese de portofoliu

1. Planificarea calendaristică
2. Proiectarea unității de învățare

Bibliografie

1. Noul Curriculum Național : statut, competențe, caracteristici
2. Ghid metodologic pentru aplicarea programelor școlare
 - profil tehnic elaborat de M.E.C. și Consiliul Național pentru Curriculum
3. Metodele de instruire formativă specifice disciplinelor tehnice – Dumitru Purțuc

Tema 4 – Reforma evaluării și examinării

Obiective de referință

- Să descrie instrumente și tehnici de evaluare
- Să întocmească liste cu criterii de performanță minime, medii și maxime specifice lucrărilor de instruire practică
- Să utilizeze tehnici de evaluare cât mai variate punând accent pe autoevaluare

Conținuturi

- Evaluare: definiție, funcții, strategii, forme
- Instrumente de evaluare
- Tehnici de evaluare, autoevaluare, interevaluare

Activități și aplicații

Formularea criteriilor de performanță pentru două lucrări cu specific diferit.

Evaluare

- Testare: tehnici de evaluare
- Piesă de portofoliu nr. 5 – Stabilirea criteriilor de performanță pentru o lucrare finală din unitatea de învățare proiectată anterior

Bibliografie

1. Ghid metodologic de evaluare pentru învățământul profesional și tehnic preuniversitar – Mirela Ion, Florea Goagă, - Ed. INFO Craiova 1999
2. Ghid general de evaluare și examinare – A. Stoica – București 1996
3. Instruire și învățare – Neacșu Ion - Ed. Științifică 1990

Tema 5 – Principiile pedagogice și didactice ale procesului de învățământ

Obiective de referință

- Să aplice principiile pedagogice și didactice ale procesului de învățământ în activitatea de instruire practică

Conținuturi

- Definierea, clasificarea și utilizarea principiilor pedagogice și didactice în contextul reformei pedagogice și didactice în contextul reformei învățământului

Activități și aplicații

Exemplificarea aplicării principiilor didactice la instruirea practică (discuții, analize, lucru pe grupe).

Evaluare

- Testare curentă: întrebări structurate

Bibliografie

1. Curs de pedagogie : I. Cerghit, L. Vlăsceanu – București 1988
2. Didactica: D. Salade – 1981 E.D.P.
3. Pedagogie generală. Managementul educației – Sorin Cristea – E.D.P. - 1996

Tema 6 – Metode și mijloace didactice

Obiective de referință

- Să utilizeze metode și procedee de învățare specifice instruirii practice
- Să aleagă mijloace didactice adecvate lecțiilor
- Să stabilească la fiecare lecție sarcini didactice bine definite și adecvate formării deprinderilor urmărite

Conținuturi

- Stiluri și modele de învățare și predare – elevul în centrul atenției
- Sisteme de instruire practică
- Deprinderi și etape ale formării deprinderilor
- Sarcina didactică
- Metode de dezvoltare a creativității tehnice (procedee imaginative și învățarea prin investigare – cercetare)

Activități și aplicații

Exemplificarea desfășurării unei lecții utilizând metode , procedee și mijloace diferite. Două variante de plan de lecție ale aceleiași teme.

Evaluare

- Testare: Principalele metode și mijloace de învățământ utilizate în procesul instruirii practice
- Piesă de portofoliu – Două variante de plan de lecție pentru aceeași temă

Bibliografie

1. Metode de învățământ: I. Cerghit – E.D.P. 1980
2. Metode și tehnici de învățare eficientă: I. Neacșu 1990 – Ed. Militară

Tema 7 – Documente tehnice de atelier

Obiective de referință

- Să respecte standardele și normativele specifice meseriei în activitatea de instruire practică
- Să întocmească documentații tehnico – economice (analize de preț, antemăsurători)
- Să întocmească fișe tehnologice
- Să respecte și stingerea incendiilor

Conținuturi

- Standarde și normative
- Documente tehnico – economice (analize de preț și antemăsurători)
- Fișe tehnologice
- Instrucțiuni tehnice pentru folosirea utilajelor
- Norme de protecția muncii și P.S.I.

Activități și aplicații

- Întocmirea fișelor tehnologice
- Întocmirea anexelor la fișa tehnologică privind normele de protecția muncii, a mediului și P.S.I.

Evaluare

- Piese de portofoliu
- 1. Fișe tehnologice pentru două lucrări diferite, inclusiv anexa cu normele de protecția muncii, a mediului și de P.S.I.
- 2. Antemăsurătoare și lista de materiale necesare unei lucrări

Bibliografie

1. Standarde și normative de specialitate
2. Norme orientative de consumuri de resurse pe articole de deviz pentru lucrări de construcții “ C “ – 1995 – INCERC
3. Normative de protecția muncii, P.S.I. și protecția mediului
4. Normative pentru verificarea calității și recepția lucrărilor de construcții și instalații – I.C.C.P. D.C. - 1986

Tema 8 – Comunicarea ca act educativ

Obiective de referință

- Să utilizeze mijloace de comunicare adecvate tuturor situațiilor (pe orizontală, pe verticală, în caz de conflict)
- Să încurajeze rezolvarea problemelor tehnice și de organizare în activitatea de grup
- Să dezvolte personalitatea elevilor privind simțul răspunderii și curajul opiniilor

Conținuturi

- Comunicarea și rezolvarea conflictelor
- Rolul comunicării în activitatea de grup
- Relații cu comunitatea și partenerii sociali
- Negocierea

Activități și aplicații

- Interpretare de rol : Negocierea unei lucrări

- Plan de lecție cu activitate pe grupe – subliniind rolul comunicării în desfășurarea activității (metode interactive, problematizare, descoperire, analiza calității)

Evaluare

Piesă de portofoliu – Plan de lecție vizând obiectivele de referință privitoare la comunicarea în grupele de lucru

Bibliografie

1. Pedagogia generală Managementul educației – Sorin Cristea – E.D.P. 1996
2. Managementul și gestuirea clasei de elevi: Romiță B. Iucu - Polirom 2000
3. Dialogul în educație – Gilbert Leroy – E.D.P. 1974
4. Conducerea învățământului – D. Jinga, E.D.P. 1993

Tema 9 – Materii prime și materiale utilizate în meseria de tâmplar

Obiective de referință

- Să aleagă materialul în funcție de proprietățile acestuia și de produsul finit ce trebuie realizat
- Să identifice defectele lemnului și influența lor asupra calității produselor
- Să analizeze condițiile de calitate ale materialului și modul de depozitare a acestora

Conținuturi

- Lemnul. Proprietăți generale. Defectele lemnului
- Materii prime folosite pentru construcții – (cherestea, placaj, PAL, PFL, panel, furnir)
- Depozitarea materialelor lemnoase
- Umiditatea lemnului – definiție, mod de măsurare, umflare și contragere
- Uscarea cherestelei. Procedee de uscare naturală și artificială

Aplicații și activități

- Întocmește fișe cu proprietăți fizice și mecanice ale lemnului
- Întocmește planul de amenajare al unui depozit pentru materiale lemnoase

Evaluare

Test grilă: proprietățile lemnului, defectele lemnului, produse și semifabricate din lemn

Bibliografie

1. Davidescu I, Roșoga C – Cartea dulgherului – Ed. Tehnică 1984
2. Materiale tehnologice pentru industria lemnului – ucurești, Ed. Tehnică 1983
3. Materiale de construcții – V. Măciucă, M. Bârzescu – Ed. Didactică și pedagogică 1994

Tema 10 – Îmbinări fixe și demontabile ale elementelor din lemn

Obiective de referință

- Să realizeze schițe și să citească desene tehnice cu soluții de îmbinare a lemnului
- Să aleagă soluția optimă de îmbinare a pieselor din lemn pentru un anumit produs
- Să listeze materialele necesare pentru o îmbinare

Conținuturi

- Îmbinări de prelungire (clasificări, reprezentări)
- Îmbinări de solidarizare (clasificări, reprezentări)
- Materiale pentru îmbinări

Aplicații și activități

- Execută schițe de îmbinări
- Citește desene tehnice cu soluții de îmbinări

Bibliografie

1. Davidescu I, Roșoga C – Cartea dulgherului – Ed. Tehnică 1984
2. Florea V, Prundeanu D, Mărgineanu R Desen de construcții și instalații – Ed. didactică și pedagogică
3. Năstase Valentin, Cotta Nicolae – Utilajul și tehnologia fabricării mobilei și altor produse din lemn - Ed. didactică și pedagogică - 1988

Tema 11 – Tehnologii specifice lucrărilor de tâmplărie

Obiective de referință

- Să respecte standardele și normativele specifice meseriei
- Să întocmească fișe tehnologice pentru operațiile de prelucrare a lemnului
- Să respecte instrucțiunile de folosire a utilajelor și normele de protecția muncii, protecția mediului și prevenirea incendiilor

Conținuturi

- Debitarea cherestelei și a semifabricatelor superioare: PAL, PFL, placaj, panel – Tehnologii și utilaje de debitare. Scheme de debitare. Scule, dispozitive și verificatoare folosite la debitare – Măsuri de protecția muncii
- Prelucrarea mecanică a reperelor – Îndreptarea și rindeluirea; cepuirea și scobirea; frezarea; strunjirea. Defecte de prelucrare. Remedieri
- Asamblarea reperelor prin încleiere

Aplicații și activități

- Listarea operațiilor necesare pentru obținerea unui produs
- Realizarea schemelor de lucru pentru fiecare operație
- Identificarea soluțiilor de remediere a unor defecte de prelucrare

Evaluare

- Test grilă (operații, scule, dispozitive , utilaje)
- Proiect: prezentarea unei tehnologii prin metoda proiectului: piese scrise și desenate

Bibliografie

1. Davidescu I, Roșoga C – Cartea dulgherului – Ed. Tehnică 1984
2. Năstase Valentin, Cotta Nicolae – Utilajul și tehnologia fabricării mobilei și altor produse din lemn - Ed. didactică și pedagogică – 1988
3. Mihai Daniela – Materiale tehnologice pentru industria lemnului Ed. Tehnică 1983
4. Râmbu I. , Florescu F., Dogaru V., Iliescu V. – Tehnologia prelucrării lemnului Ed. Tehnică 1980

Autorii: **Maria Cristescu prof. specialitate gr.I**
 Elena Stellu prof. specialitate gr.I
 Doina Sdrăilă prof. specialitate gr.I